

Nr. 3

OKTOBER 1945

3. ARG.

En synd og en skam.

I «Snorre» fortelles det følgende i Olav den helliges saga:

«Det hendte seg en søndag at kong Olav satt til bords i høgsetet sitt og falt i så dype anker, at han ikke enste på tiden. Han hadde en kniv i hånden og holdt på en stikke og spikket noen spåner av den. En skutelsvein (bordsvein eller oppvarter) stod foran ham og holdt et bordkar; han så hva kongen gjorde og skjønnte at han satt i andre tanker og sa: «I morgen er det mandag, herre!» Kongen så på ham da han hørte dette, og da kom han ihug hva han hadde gjort. Siden bad kongen at de skulde bringe ham et tent voksllys, og sopte alle spånene som han hadde spikket sammen i hånden, så satte han flammen bort til og lot spånene brenne i sin hule hånd. Derav kunne en merke at han vilde holde fast ved Guds lov og bud og ikke vilde sette til side det han visste var rettest.»

Vi har meget å lære av kong Olav i Norge i dag i dette stykke. Det later til at mange «faller i så dype tanker» om søndagene, at de glemmer det er *helg*. Mange plagés visst ikke synderlig av dype tanker, men gir seg tankeløst i vei med å gjøre søndag til hverdag. Og det ser ut som om arbeidshugen særlig melder seg søndag formiddag i kirketiden. Da må der endelig pusles med noe. Det er trist å se hvor lite folk under seg søndag og helg. Det er likesom de ikke kan få søndagen til å gå uten de må drive på med alt dette puslearbeidet. De *trenger* jo ikke å gjøre det.

Bortsett fra de virksomheter som *nødvendig* må ha sin gang også en søndag, det som ikke uten skade kan forsummes eller utsettes, burde alt søndagsarbeid være bannlyst! Det er en synd og en skam! Her trengtes visst mange

våkne skutelsveiner rundt i hjemmene. For vi er på god vei til å miste søndagen.

Det er synd! med alt dette *unødige* søndagsarbeidet. Når jeg en søndags formiddag på min kirkevei ser disse geskjeftige mennesker i full sving, da virker det på meg som en åpenbar hån mot Guds bud — for ikke å si mot Gud selv. «En kan da gjøre det som er verre på en søndag,» heter det ofte. *Det gjør iallfall ikke den synden mindre!* Nei, *kom i hu at du helligholder hviledagen!* Bryt med den synden, selv om naboen din synes det ikke er så farlig med det der. Mange driver vel på i tankeløshet. Men synes du det egentlig er noen mening i at du med sjel og kropp bare er opptatt av det som forgår, når Gud i sin nåde kaller deg til møte med seg for å styrke din sjel til evig liv? Det er synd, og ingen «uskyldig» synd heller.

Du som driver med unødig arbeid om søndagen: Forstår du ikke at Gud i sin kjærlighet har gitt deg søndagen fordi *du trenger en hviledag?* Både kropp og sjel trenger å koble av fra arbeidet, fra ytelsene. Dernest *trenger* du å gå til kirke for å *høre Guds ord*, det som er lyset og kraften på din livsvei. Du trenger det, selv om du ikke kjenner lyst til det, fordi fristeren har lurt deg inn i en blindgate. Og er du hindret i å gå til kirke, skal du lese Guds ord hjemme. Det er nok bra med matauk (det er utvilsomt de ferreste som *trenger* søndags formiddag for å overkomme sin parsell). Men det som egentlig holder deg i live, er Guds ord. Selv slikt som i seg selv kan være en god og høyst tilateliggende adspredelse og oppfriskelse som idrett, utflukter, familiefester, møter og lesning, kan bli til synd, hvis det holder oss borte fra Guds hus eller fra å ta Guds ord til hjerte. Glem da ikke at din søndag er undergitt lydigheten mot det tredje bud! *Du trenger en hviledag og en helligdag.*

Og *ditt hjem* trenger den! Er du i så henseende klar

over ditt kristelige ansvar for dine kjære derhjemme? Det er ikke bare den ting at ditt evindelige søndagsarbeid stjer søndagen fra dine kjære og lar det alltid bli noe av grå hverdag over ditt hjem. Det er ikke noe ubetydelig det heller. Det er synd om de hjem og de barn for hvem søndagen ikke skiller seg vesentlig fra de andre dagene, — hvor man ikke sammen søker inn i den fest og glede som hviler over en rett anvendt hvile- og helligdag. Det skal være noe annet og lyst over søndagen enn over arbeidsdagene, det er Guds feriedag til en sliten menneskehet. Alt som trenges for søndagen, men kan gjøres unna om lørdagen, burde gjøres unna om lørdagen, så søndagen kan ha det frie og lyse over seg for alle i huset. Men det viktigste og farligste er allikevel den likegladhet eller ringeakt for Guds bud som barna dine vokser opp i under ditt «uskyldige» søndagsarbeid. Den store verdsliggjørelse eller avkristning i verden i dag er uten tvil for en stor del begynt med en mer og mer alminnelig ringeakt for det tredje bud. Man har begynt med å holde seg borte fra kirken og sluttet med å samle seg om Guds ord hjemme, og så er det endt med at man er kommet bort fra Gud og Guds bud i det hele. Det er den sørgelige utvikling så mange er havnet i. Synes du ikke det lyser i blant av en stum bebreidelse i barneøynene: I morgen er det mandag! På skolen og i kirken lærer de at de skal lyde Guds bud og helligholde hviledagen. Hjemme hos deg lærer de det motsatte. Tenk om du isteden hjalp dem til en glad hviledag og lærte dem veien til Guds hus! Det vilde føre en stor velsignelse til ditt hjem.

Og så er det hensynet til *dine naboer*. Hvorfor skal du med din graving og dine hammerslag være med på å forstyrre den hvile og helg de trenger, selv om du ikke under deg den selv? Er det ikke her også tale om *hensynsfullhet og dannelse*. Det er uten tvil også et spørsmål om dannelse og veloppdragenhet. Aktverdige borgere i et kristent land krenker ikke helligdagsfreden, selv om de personlig gir søndagen på båten. Krenker en søndagen, er det både *en synd og en skam!*

Nå har jeg forsøkt å være skutelsvein og si et frimodig ord til dere av mine soknefolk som har glemt det tredje bud. Kan godt hende dere ikke er blid på meg fordi jeg har framstilt saken i dens fulle og alvorlige sammenheng. Jeg tror nå de fleste av dere har gjort det i tankeløshet og ment det ikke var så farlig. Nå har jeg vist hva det resulterer i, ikke for å dømme dere, men for å hjelpe dere ut av den blindgaten dere er kommet inn i. Jeg ber dere og alle i menigheten å være med og hjelpe til å gi søndagen tilbake til hjemmene våre, til menigheten og vårt folk, som en hviledag til forfriskelse for kropp og sjel, og som en helligdag til samling om Guds ord. La oss her følge de gamle norske tradisjoner fra kong Olav, han som vilde «holde fast ved Guds lov og ud og ikke vilde sette til side det han viste var rettest.» Lykke til med det i Guds navn!

Charles Østbye,

prest i Høybråten menighet

Man lærer så lenge man lever.

I førkrigsårenes diskusjon om seksualmoralen og familielivet henviste gjerne de som angrep kristendommens moral til Russland. Der var «den frie kjærlighet» legalisert fra høyeste hold og paradisiske tilstander hersket.

Men det går ikke lenger.

En framstående sovjetpedagog, A. S. Makarenko, holdt i 1939 en forelesningsserie i den russiske statsradioen om familieoppdragelse. Foredragene foreligger nå i bokform, både på russisk og svensk.

Makarenko uttaler seg i beste forståelse med Hylander og Hallesby.

Om samfunnsmoralen sier han at «den anerkjenner bare et slikt seksualliv som normalt og moralsk fulkomment som er grunnet på gjensidig kjærlighet og finner sted innenfor ekteskapet, dvs. et innenfor samfunnet inngått forbund mellom mann og kvinne, et forbund som sikter mot to mål, nemlig menneskelig lykke og at barn blir født og oppfostret.»

Makarenko sier videre at barna må oppdras slik at de betrakter kjærligheten som en alvorlig og dyp kjensle, og at deres nytelse, deres kjærlighet og deres lykke bare kan virkeliggjøres innenfor familien. Målet for seksualoppdragelsen er at de vordende medborgerne «skal bli lykkelig bare gjennom kjærlighet og at de bare i denne form kan søke seksuallivets gleder.

«Hvis foreldrene . . .» tillegger Makarenko, «ikke stiller seg et slikt mål eller ikke lykkes oppnå det, vil deres barn leve et uordnet seksualliv og følgelig leve et liv fullt av tragedier og ulykker. De kommer til å bli til skade for samfunnet.»

Som vi ser har pipen fått en annen lyd. Erfaringene de har høstet viser en ting at det var det kristne syn som var i pakt med livet, og at de radikale moralstormeres syn var livsfiendtlig og samfunnsnedbrytende.

Guds evige lover lar seg ikke krenke ustraffet.

Sykepleie i hjemmene.

Når sykdommen kommer og den syke blir liggende hjemme, vil det ofte trenges kyndig pleie.

Selv om de pårørende steller så godt de kan med den syke, så blir det allikevel ikke som når en utlært søster tar fatt.

Nå er vi her i V. Bærum så heldig at vi har en dyktig og flink menighetssøster, hvis oppgave det er å stå til tjeneste i slike tilfeller. Av og til er det ikke nødvendig å ha henne hele dagen, kanskje bare noen timer for å ta morgenstellet e. l. Og billig hjelp er det og. 3 kroner pr. dag.

Trenger noen sykepleie i hjemmet, så ring pastor Büch-Holm 38401, som setter Dem i forbindelse med søster Ruth-Hun har dessverre ikke telefon selv ennå.

B.-H.

Fra menighetslivet.

Til konfirmantforberedelsen i høst er det innskrevet 63 konfirmanter, 31 piker og 32 gutter.

Ved minnegudstjenesten over de falne var alle tre kirker fullt besatt. Soknepresten forrettet gudstjenesten i hovedkirken, hjelpepresten i Sandvika og pastor E. Hallen i Tanum.

Til høsttakkegudstjenesten i Bryn 23. sept. var kirken på det nærmeste full. Soknepresten intimerste og hjelpepresten holdt preken over dagens evangelium.

Menighetens årsmøte samme dag var mindre godt besøkt.

Sokneprest Ekeland ble valgt som menighetens representant til misjonsselskapets generalforsamling, med diakon J. Følid som varamann.

Ingen.

Ingen sjel er så villfarende, at Gud ikke kan finne den.

Ingen anledning er så liten, at Gud ikke kan benytte den.

Ingen begynnelse er så liten, at Gud ikke kan føre den til en velsignet ende.

Ingen tid er så ubegripelig, at Gud ikke kan bruke den til å fremme sitt rike.

Intet menneske er så dårlig, at det ikke kan vinnes for Guds rike.

Intet menneske, som er vunnet for Herren, må stå stille — det må arbeide for å vinne andre.

Intet menneske er så ubetydelig, at det ikke kan bringe velsignelse til Guds rike.

(«Bymisjonæren»).

Et vitnesbyrd.

Redaktør Chr. Oftedal ble i begynnelsen av krigen dømt til døden. Gjennom benådning ble dommen omgjort til livsvarig tukthus. Vi gjengir her en del av en artikkel han skrev i første nr. av sitt blad, Stavanger Aftenblad:

Tok ikke sjelen skade i råheten og kjærlighetsløsheten i de lange år? Den burde ikke gjøre det. Et ord holdt jeg framfor meg: Alle ting tjener dem til gode som elsker Gud. *Alle ting* — også dette. Hvis vi tok det på riktig måte, hvis vi elsket Gud riktig og nok. Hvis det ikke tjente oss til gode var det altså vår egen feil, vår egen svakhet. Derfor lå det et sterkt krav i det ordet, et krav, en støtte, en utfordring.

Og i den daglige kampen hadde jeg to våpen som aldri sviktet: boken og bønningen. Her kunde du lære den makt, å kjenne som ligger i bønn og i forbønn. Vi var jo slett ikke så alene. Alltid og overalt kunde vi møte dero hjemmefra i bønningen. På veien til Gud. Så var det brevene. Så var det besøk av sjømannsprestene våre. Og alltid var det en engel med. Har du bare de rette øynene til å se med, vil du alltid kjenne det: engelen som følger og leder deg. Vi var aldri alene.

Og her — midt i det harde og hjerteløse — lærte du kjærlighetens veldige makt å kjenne. Kjærlighet i en verden av hat og krig og død og forbannelse? Ja, nettopp. Kjærlighet. Nå forstår du meg ikke. Jeg skal forsøke å forklare deg: Vi satt under hatets lov. De kunde slått oss, plaget oss, hate oss, de skulde ikke fått knekket oss, ikke rikket oss en tomme. Deres hardhet gjorde oss bare så meget hardere. Hatet har ingen makt. Men så — da vi sørfra kom over den danske grensen — der stod Danmark og tok imot oss. Med flagg og smil — med kjærlighet. Og den tukthusharde karen som ingenting bet på, som ikke rørte et øyelokk om slaget falt, da Danmark bød ham hånden og sa: «Velkommen hjem,» da brøt han sammen og gråt som et barn. Det hatet ikke maktet med all sin kraft, det greide kjærligheten med et smil og et håndslag. Så sterk er kjærligheten. Hva kunde ikke kjærligheten makte om den ble brukt på rette måten!

Vi fikk gjort så lite. Arbeidet vårt var så fattig. Men lønnen var så rik. Så overveldende rik. Vi skal få lov å komme hjem til våren, hjem til mor til mor Norge. Vi skal få knele og takke. Det er så vidunderlig.

Intet hat hos dem som hadde det verst.

Rektoren ved Västskustens Ungdomsskola, B. M. Hellerstedt, som flere ganger har besøkt Fjellhaug med sine elever, forteller i «Västervåg» om da han møtte de danske og norske Tysklandsfanger, som like før kapitulasjonen fikk komme til Sverige.

«Aldri hadde jeg ant dypet av deres lidelser,» skriver han. «Man har hatt så lett for å tale om overdrivelser i pressens skildringer, og om «engelsk propaganda». Her i sjukerommene gikk det ikke å komme med slike fraser, for her møtte en den utislørte sannheten. Om man sier råhet, bestialitet og sadisme, så er det for milde uttrykk. Det går ikke an å finne et uttrykk som dekker den harde virkeligheten. — Disse heimvendende nordmenn og dansker gav uttrykk for en kultur som var høytstående. Det var intet hat på deres lepper. De erklærte enstemmig at de ikke kunde handle slik som tyskerne hadde handlet mot dem.

Aldri skal jeg glemme søndagens gudstjeneste. Den sluttet med at den verkbrudne presten løftet sine armer og velsignet sine kamerater. Det var stil i den gudstjenesten, selv om det manglet både alter og altergang og et fullstemmig kirkeorgel. Det var ikke vanskelig å se at samtlige var med i andakten. En skal ikke dra noen enkle slutninger av dette, men så meget kan en si at det finnes grunnlag for et annet livssyn hos et folk som har lidt. Det er dog noe annet enn å leve i sorgløs ro.

Befrielsens dag ble en jubeldag. Er det underlig at jeg kjente det som om brystet skulde sprenge. — — Tankene gikk over grensen. De strøk over Halden, Fredrikstad og Oslo. De smøg seg opp til Norges daler, de gikk til Berggrav, Hallesby og Hope. — —»

SOLLI GARTNERI
telefon 37130
Høvik

A-s Glommens Træsliberi

Sandvika Jernindustri
Sandvika

GARTNER
FRITZ HARRESCHOU Jr.
Evsjevn Sandvika tlf. 38612

BESØK
SVINGEN KONDITORI
Hj. Gl. Drammensveg
og Ringeriksvegen tlf. 37156

TANNLÆGE
KNUT GLØERSEN
Bekkestua
Kontortid 9—14
Mandag, onsdag, fredag 16¹/₂—19
telefon 36776

FRANZEFOS BRUK A.S.
telefon 38503 Sandvika

SKUI SAMVIRKELAG
telefon 39938 39841

K. BAKKE
SKAFTEEFARBIKK
Lommedalen
Fabrikasjon av div. skaffer
telefon 38547

BÆRUM
KAJAKK- & SKIFABRIKK
Tlf. 38754. Sandvika.

HANDELSGARTNER
Paul Wiencke
Telefon Heggedal 2.

P. B. Pettersen
Slip og mek. Verksted
Killingen, Bygdøy
Telefon 58730

STABEKK SKOTØIFORR.
OG REP.VERKSTED
Paul K. Berger.
Telefon 37235. Stabekk.

K. THRONSTAD
LANDHANDLERI
Brynsvegen pr. Sandvika.
Telefon 39820.

NORSKE HAGER
Høgearkitekt- og anleggs-
gartnerfirma
Glückstadsgt. 1, Oslo
telefon 67516 69381
Planteskolen Levre gård V. Bærum
telefon 38464

KJØRBO GARD
Forpakter Walle tlf. 38154
Grønnsaker. Poteter.

Sandvika Cigarforretning
telefon 38101

H. C. JENSEN
Bakerier og Konditori
Gl. Ringeriksvn. 38
telefon 36163

ØYSTEIN GROV
KJØTT — KOLONIAL
Bekkestua telefon 36155 36215

KLEMP & BERTHESEN
Rådhusgt. 2
telefoner 20305 26300

OLAF HELLUM
Malermester
Markvn. 41 telefon 73653
Privat telefon 35532

O. K. RINGSTAD
SANDVIKA

Besøk **SPORTSKAFEEN**
Guriby bru Lommedalen
telefon 39639

LOMMEDALENS MEIERI
Lommedalen
telefon 39513
Smør, Melk og Fløte

BOMMEN & HANSEN
Papir en gros
Rådhusgt. 4 Oslo
Sentralbord 13647

H. A. FARDAL
Kolonialforretning
Lysaker
telefon 37179

VESTHEIM KAFE
Joh. Sæther.
Telefon 37252. Stabekk.

HELGE TORVØ
Fisk og Sildeforretning.
Telefon 38674. Sandvika.

TORLEIV SUNDSLI
Vai Gartneri.
Telefon 38532. Sandvika.

GARDBRUKER
TORLEIF STRØM
Telefon 39828. Økri.
Sandvika.

A.S. SIGURD HESSELBERG
Asfalt og tjæreprodukter
telefon 20727 Oslo

HAMANG
SAG OG HØVLERI
telefon 38470 Sandvika

LÆGE ØIV. SAGER
Sandvika telefon 38117

Ester Rødby Leffmann
Manufaktur, Husflid,
Presentgjenstander
Stabekk telefon 37448

OLAF M. PETTERSON
Handelsgartneri
telefon 36909
Gl. Drammensvn. 37 Stabekk

Bokbinder
KARL SVENDSEN
Storgt. 26 telefon 12387
Forlagsavdelingen
Storgt. 23 telefon 30607

Sandvika Metallstøperi
telefon 38707 Sandvika

BUNTMAKER
A. ARONSEN
Blommenholm, Drammensv. 538
telefon 38790 38211

TANNLÆGE
REICHBORN KJENNERUD
Stabekk telefon 36243
Tannkirurgi og tannkjøtt-
sykdommer
Alm. praksis 10—1 5—7

 Ovner,
Kaminer
Utstilling Torvg. 3 Oslo

HJALMAR BJERKAAS
Kjøtt- og Pøseforretning
Sandvika telefon 38025

STEIN GARD
Anders Blegeberg.
Telefon 36205.

GBR. HANS HOLMEN
Smestad, Bærum.
Telefon 39821.

SANDVIKA
MELKEFORRETNING
Telefon 38160. Sandvika.

KANINSKINN
og alle sorter viltskinn kjøpes
JOH. A. LUNDGREN
Nytorget 5 (Youngstorget)
inng. Pløensbakken Oslo
telefon 31831

*Blommenholms Menighets-
pleieforening* avholder møte
hos fru Ellingsen, Stasjons-
veien 4, tirsdag den 30/10
kl. 1/2 6. Tlf. 38813.

N. O. MONSTAD
Blikkenslager.
Telefon 36181. Myra.

SKREDDER L. SVEEN
Telefon 37925. Lysaker.

BÆRUMS FRISØRSALONG
Drammensvn. 468. Høvik.
Telefon 36583.

SMESTAD KAFE
Ringeriksvn. Telefon 39903

HARALDSTAD
LANDHANDLERI
Telefon 39120. Haslum.

D. JOHNSRUD
Arbeidsklær, Skotøi og
Trikotasje.
Tlf. 38390. Sandvika.

**WØYEN MØLLE OG FRØ-
RENSERI**
Tlf. 38258. Sandvika.

A. LANGSETH
Kolonial.
Tlf. 37632. Haslum.

RUUD GARD
Forpakter Martin Sand.
Tlf. 38469. Sandvika.

F. CHR. WOLFF
Parfymeri.
Grensen 3. Tlf. 30619.

EWALD FORMO
Landhandleri.
Tlf. 38576. Slependen.

Tannløge
FINN BRUDEVOLD
Tlf. 38616. Sandvika.

BÆRUM SPORT
Tlf. 38834. Sandvika.

T. PAULSEN
SKOTØIFORRETNING
Gl. Drammensvei 38.
Tlf. 36844. Stabekk.

OSLO FLAGGFABRIKK
Inneh. Olaf Svendsen.
Stortingsgt. 6. Tlf. 22778.

BJERKE GARD
Telefon 38045.
Sandvika.

OLSEN & UGELSTAD
Skipsrederi.
Oslo.

Forstadsposten's Trykkeri